

W Europie coraz częściej opisywane są przypadki pojawiania się 'egzotycznych' kleszczy, które wraz z ociepleniem klimatu znajdują tu dla siebie dogodne warunki do przeżycia. Do takich gatunków należą mało poznane **gatunki z rodzaju *Hyalomma* ('Monster tick')**. Tysiące larw i nimf *Hyalomma* co roku trafia do Europy i Polski podczas wiosennych migracji ptaków. Do tej pory kleszcze ginęły z powodu niskiej temperatury i wilgotności. Ciepłe i suche wiosny/lata przyczyniły się jednak do tego, że w ostatnich latach pojawiają się doniesienia o atakowaniu ludzi i zwierząt przez dorosłe kleszcze z rodzaju *Hyalomma*, np. w Niemczech (także w Berlinie), Czechach, Słowacji a nawet Szwecji. Kleszcze były tam zbierane z koni, psów, bydła a nawet znajdowane w domach. Ze względu na brak takich badań w Polsce, planujemy trzy letni monitoring wyselekcjonowanych pod kątem optymalnych warunków środowiskowych dla kleszczy lokalizacji, aby sprawdzić i zmapować występowanie tych kleszczy. Co więcej, chcemy w swoje badania włączyć wszystkich zainteresowanych – poprzez udział **w projekcie nauki obywatelskiej: 'Monster tick – kleszczobranie narodowe'**. Projekt umożliwi dzielenie się z naukowcami obserwacjami nietypowych kleszczy oraz przesłanie ich do badań w naszym ośrodku. Projekty w ramach nauki obywatelskiej (ang. citizen science) umożliwiają znacznie większy zasięg poszukiwań i uzyskanie unikalnych wyników. Pomimo sukcesów podobnych projektów o kleszczach w wielu krajach, w Polsce do tej pory takie projekty nie były realizowane.

Obecność kleszczy *Hyalomma* może stanowić bardzo poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, gdyż ten rodzaj kleszczy **jest przenosicielem wirusa krymsko-kongijskiej gorączki krwotocznej** (ang. **CCHFV**). **Śmiertelność osób zarażonych wirusem jest wysoka (10-60%)** a leczenie przyczynowe niedostępne. W tym projekcie chcemy przebadać zebrane kleszcze *Hyalomma* na obecność wirusa CCHF oraz na obecność innych patogenów (*Anaplasma*, *Babesia*, *Rickettsia*). Aby określić zmienność genetyczną wirusa planujemy przebadanie odpowiedniej liczby kleszczy *Hyalomma* z regionów endemicznych: południowej Mongolii i Iraku, gdzie występują corocznie liczne przypadki CCHF u ludzi.

Podsumowując, nasze badania 1) pozwolą uzyskać pierwsze dane o rozprzestrzenieniu kleszczy *Hyalomma* w Polsce; 2) określą odsetek zarażenia kleszczy 'europejskich' i z terenów endemicznych wirusem CCHF i innymi patogenami i 3) pozwolą zaangażować społeczeństwo w projekt naukowy, co skutkuje szerzeniem użytecznej wiedzy o zapobieganiu chorobom odkleszczowym.